

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U000425

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 05-02-2025

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Аль Харірі Махмуд Жумаа

2. Mahmoud J. Al Hariri

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8669-7026

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 222

Назва наукової спеціальності: Медицина

Галузь / галузі знань: охорона здоров'я

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 222 Медицина

Дата захисту: 03-06-2022

Спеціальність за освітою: Лікувальна справа

Місце роботи здобувача: Івано-Франківський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010758

Місцезнаходження: вул. Галицька, буд. 2, Івано-Франківськ, 76018, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 20601027

Повне найменування юридичної особи: Івано-Франківський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010758

Місцезнаходження: вул. Галицька, буд. 2, Івано-Франківськ, 76018, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Івано-Франківський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010758

Місцезнаходження: вул. Галицька, буд. 2, Івано-Франківськ, 76018, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 31.23.25, 76, 76.29.54

Тема дисертації:

1. Клініко-лабораторне обґрунтування методики відкладеного призначення антибіотиків з використанням полівалентного бактеріофага у пацієнтів із гострим риносинуситом.

2. Clinical and Laboratory Justification of Technique of Delayed Antibiotic Prescription using Polyvalent Bacteriophage in Patients with Acute Rhinosinusitis.

Реферат:

1. У дисертації наведено результати комплексного клініко-лабораторного обстеження хворих на гострий риносинусит (ГРС), який реєструється, відповідно до оцінок EPOS 2020, на рівні близько 3,5 випадків на 10000 населення, і складає від 2 до 10% звернень до лікарів загальної практики та до отоларингологів. Захворюваність на гострий бактеріальний риносинусит (ГБРС) встановлено на рівні 0,5–2 % від усіх вірусних інфекцій носа та приносних пазух. У реальній практиці при прийнятті рішення про призначення антибіотиків частота ГБРС значно переоцінюється, оскільки до 60 % пацієнтів отримують курс антибіотиків на 1-й день захворювання і вони призначаються при ГРС в 4–9 разів частіше, ніж рекомендовано клінічними рекомендаціями. Однак раннє застосування антибіотиків практично не впливає ні на розвиток ГБРС ні на розвиток ускладнень. Загальна вибірка дослідження (n - 155) включала 24 (30,0%) чоловіків і 56 (70,0%) жінок основної групи (n - 80), та 20 (26,7%) чоловіків і 55 (73,3 %) жінок (n - 75) контрольної групи. Середній вік

пацієнтів основної групи склав 36,24 років, контрольної 41,29 років. На першому візиті (V1) всім пацієнтам, включеним у дослідження призначалось лікування яке, згідно чинних рекомендацій, включало іригаційну терапію фізіологічним розчином морської води 4 рази на день і топічний кортикостероїдний препарат (мометазону фураат) в дозі 200 мг. (по 2 інстиляції в кожную ніздрю двічі на день). Крім цього, пацієнтам основної групи з першого дня лікування додатково призначали полівалентний бактеріофаг крапельно, в кожную ніздрю 3 рази на день, 7-10. Після призначеного лікування проводились контрольні візити пацієнтів: V2 (3підень), V3(5підень), V4 (10підень). На V2 лікарем спільно з пацієнтом приймалось рішення про необхідність призначення емпіричної антибактеріальної терапії. Головним критерієм ефективності було: зменшення вираженості симптомів захворювання, оцінених за бальною шкалою відповідно до шкали MSS, на кожному візиті в порівнянні з 1-м візитом, частота призначень антибіотиків. Наукова новизна отриманих результатів полягає у тому, що вперше: визначено, що додаткове використання бактеріофага, забезпечує клінічно значуще, достовірне зменшення виразності «великих» симптомів гострого риносинуситу (ринорея, закладеність носа, постназальне затікання) вже на третій день лікування порівняно до стандартної терапії при використанні методики відкладеного призначення антибіотиків ($p < 0,05$); показано, що призначення стандартного лікування гострого риносинуситу в рамках методики відкладеного призначення антибіотиків дозволяє зменшити частоту призначення антибактеріальних препаратів з традиційних 83,14% до 58,67% ($p < 0,005$); доведено ефективність додаткового використання бактеріофага по критерію призначення антибактеріальних препаратів, що дозволяє порівняно із рутинним їхнім призначенням, на 44,39% (з 83,14% до 38,75%) зменшити їхню частоту ($p < 0,005$). уточнені наукові дані: щодо інформативності клініко-ендоскопічних методів обстеження для оцінки динаміки клінічних симптомів гострого риносинуситу на третій день лікування, яка має статистично підтвержені характеристики щодо прогнозу подальшого перебігу захворювання і призначення антибактеріальних препаратів в рамках методики відкладеного їх призначення; щодо мікробіологічних (якісний та кількісний склад мікрофлори) імунологічних (концентрації імуноглобуліну А в сироватці крові та секреторного імуноглобуліну А в назальних змивах) характеристик гострого риносинуситу та визначена їх роль в якості прогностичних чинників перебігу захворювання, що обумовлюють підходи до вибору методики лікування; удосконалено: - процес вибору варіанту лікування гострого риносинуситу на підставі визначення клінічних характеристик хворих: визначено, що додаткове до стандартної терапії після вірусного риносинуситу застосування бактеріофага в рамках методики відкладеного призначення антибіотиків дозволяє статистично достовірно зменшити їх призначення з 58,67% до 38,75% ($p < 0,005$). дістала подальшого розвитку: оцінка ситуації щодо частоти призначення антибактеріальних препаратів в практиці багатопрофільної поліклініки за період 2011-2015 років, яка за період 2016-2020 років показала її відповідність загальносвітовим трендам та зменшення кількості призначень антибактеріальних препаратів з традиційних 83,14% до 38,75% ($p < 0,005$); методика визначення конкретного клінічного варіанту гострого риносинуситу як основного показу до вибору методики відкладеного призначення антибактеріальних препаратів, яка на 44,39% порівняно із традиційною практикою, дозволяє зменшити їх призначення без зниження якості лікування. Ключові слова: негоспітальні інфекції, дихальні шляхи, риносинусит, захворюваність, антибактеріальна активність, терапія, якість життя, зовнішнє дихання.

2. The dissertation presents the results of a comprehensive clinical and laboratory examination of patients with acute rhinosinusitis (ARS) which is registered according to EPOS 2020 at the level of about 3.5 cases per 10,000 population and amounts from 2 to 10% of visits to General Practitioners and Otolaryngologists. The dissertation presents the results of a comprehensive clinical and laboratory examination of patients with acute rhinosinusitis (ARS) which is registered according to EPOS 2020 at the level of about 3.5 cases per 10,000 population and amounts from 2 to 10% of visits to General Practitioners and Otolaryngologists. The prevalence of acute bacterial rhinosinusitis (ABRS) stands at 0.5–2% of all viral infections of nose and paranasal sinuses. In actual practice, when deciding on the prescription of antibiotics, the frequency of GBRS is significantly overestimated as up to 60% of patients receive a course of antibiotics on the 1st day of the disease and they are prescribed in patients with ARD 4–9 times more than recommended by clinical guidelines. However, early use of antibiotics has almost no effect on

the development of ABRS or the development of complications The long-standing unreasonable use of antibiotics has resulted in multiple bacterial strain resistance which is, according to WHO, one of the top 10 most dangerous threats for public health faced by mankind. The high level of isolates resistant to penicillin such as *S. pneumoniae*, *H influenzae* та *M catarrhalis* continues to be a cause for serious concern. While conservative treatment remains the main treatment strategy in ARS, there is a need to develop new approaches to the treatment which implies a drop in unreasonable prescriptions of antibacterial drugs which explains the relevance of the research conducted. The research included the registration of current 155 cases of acute post-viral rhinosinusitis as well as retrospective analysis of treatment of 896 patients who underwent the treatment in CE “Municipal Treatment and Diagnostic Centre”, Vinnytsia. Scientific novelty of the research results is that for the first time: it was established that additional use of bacteriophage ensures clinically significant, reliable reduction in the intensity of “obvious” symptoms of acute rhinosinusitis (rhinorrhoea, nasal obstruction, postnasal drippings) on the third day of treatment compared to the standard therapy with the use of technique of delayed antibiotic prescription ($p < 0,05$); it was shown that the prescription of the standard treatment in acute rhinosinusitis as a part of delayed prescription of antibiotics allows to reduce the rate of unreasonable prescription of antibacterial drugs ($p < 0,005$) from usual 83,14% to 58,67% ($p < 0,005$). it was proved that the effectiveness of additional use of bacteriophage with regard to the criterion for antibacterial drug prescription which makes it possible to reduce their rate ($p < 0,005$) by 44,39% (from 83,14% to 38,75%) compared to routine prescription. specified scientific data: as for informative characteristic of clinical and endoscopic examination methods to evaluate the development of clinical symptoms of acute rhinosinusitis on the third day of treatment that has statistically confirmed characteristics related to prediction of course of the disease and prescription of antibacterial drugs as a part of technique of delayed prescription of them; as for microbiological (qualitative and quantitative composition of microflora) immunological (concentration of immunoglobulin A in blood serum and secretory immunoglobulin A in sinus flush) characteristics of acute rhinosinusitis and their role as prognostic factors for the course of disease which determine the approaches to the choice of the treatment method was identified; there was improved: - a selection process of treatment options for acute rhinosinusitis based on clinical characteristics of patients: it was established that the use of bacteriophage in addition to the standard therapy of post-viral rhinosinusitis as a part of delayed prescription of antibiotics allows significantly reduce their prescription from 58,67% to 38,75% ($p < 0,005$). There was further developed: the evaluation of the rate of prescription of the antibacterial drugs in the practice of multi-purpose outpatient hospital over the period from 2011 to 2015 which showed that in 2016-2020 it corresponded to the global trends and the number of antibacterial drugs reduced from traditional 83,14% to 38,75% ($p < 0,005$). method of determining a specific clinical variant of acute rhinosinusitis as the main indication for the choice of method of delayed prescription of antibacterial drugs which allows to reduce their prescription by 44,39% compared with traditional practice without reduction in the quality of treatment. Key words: community-acquired infections, respiratory tract, rhinosinusitis, morbidity, antibacterial activity, therapy, quality of life, external respiration.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Впровадження нових технологій та обладнання для якісного медичного обслуговування, лікування, фармацевтики

Підсумки дослідження: Новий напрямок у науці і техніці

Публікації:

- Махмуд Жумаа Аль Харірі, СІ Семененко, СВ Зайков, ВІ Попович. Застосування бактеріофагу в комплексному лікуванні риносинуситів. *Оториноларингологія*. 2018;(1):51-6
<https://doi.org/10.37219/2528-8253-2018-1-51>

- Аль Харірі Махмуд Жумаа, Семененко СІ, Семененко АІ, Зайков СВ. Клініко-епідеміологічні характеристики гострого риносинуситу за даними звернень за медичною допомогою до багатопрофільної поліклініки. Оториноларингологія. 2018; 2(1): 24–31 <https://doi.org/10.37219/2528-8253-2018-2-24>
- Аль Харірі МЖ, Попович ВІ, Кошель ІВ. Можливість застосування полівалентного бактеріофага в технології відкладеного призначення антибіотиків у пацієнтів з гострим риносинуситом. Оториноларингологія. 2020;10 (4):296–308. <https://doi.org/10.34883/Pl.2020.10.4.045>
- Аль Харірі МЖ, Кошель ІВ, Попович ВІ. Клініко-мікробіологічні паралелі відкладеного призначення антибіотиків у пацієнтів із гострим риносинуситом. Оториноларингологія 2020;5-6(3):49–57. <https://doi.org/10.37219/2528-8253-2020-6-49>
- Vasyl I Popovych, Ivanna V. Koshel, Mahmoud J Al Hariri. Clinical and laboratory justification for use of polyvalent bacteriophage in technique of delayed prescribing of antibiotics in patients with ARS. Wiadomości Lekarskie. 2021;74(6):1445–51 <http://doi.org/10.36740/WLek202106129>
- Аль Харірі МЖ, Кошель ІВ, Попович ВІ. Клінічна та імунологічна ефективність бактеріофага в технології відкладеного призначення антибіотиків у пацієнтів із гострим післявірусним риносинуситом. Оториноларингологія 2021;2(4):45–53. <https://doi.org/10.37219/2528-8253-2021-2-45>

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість: поліпшення якості життя та здоров'я населення, ефективності діагностики та лікування хворих

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0121U109999

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Попович Василь Іванович
2. Vasyl I. Popovych

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.19

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2898-8474

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Вищий приватний навчальний заклад «Львівський медичний університет»

Код за ЄДРПОУ: 32893200

Місцезнаходження: вул. В.Поліщука, 76, Львів, 79018, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

- Деева Юлія Валеріївна
- Yuliia V. Dieieva

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.01.19

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0499-2919

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Код за ЄДРПОУ: 02010787

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, буд. 13, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

- Гавриленко Юрій Володимирович
- Yurii V. Havrylenko

Кваліфікація: к. мед. н., доцент, 14.01.19

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1688-7449

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика

Код за ЄДРПОУ: 01896702

Місцезнаходження: вул. Дорогожицька, буд. 9, Київ, 04112, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

- Варунків Олександр Іванович
- Oleksandr Varunkiv

Кваліфікація: к.мед.н., доц., 14.01.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9403-9701

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Івано-Франківський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010758

Місцезнаходження: вул. Галицька, буд. 2, Івано-Франківськ, 76018, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Куцик Роман Володимирович

2. Roman V. Kutsyk

Кваліфікація: д.мед.н., доц., 03.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9408-9074

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Івано-Франківський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010758

Місцезнаходження: вул. Галицька, буд. 2, Івано-Франківськ, 76018, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Островський Микола Миколайович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Островський Микола Миколайович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Кулинич Галія Богданівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна